

مبانی جامعه اطلاعاتی

●
مؤلف:

مریم جاوید

انتشارات فرهنگ مانا

۱۳۹۵

سروشنامه: جاوید، مریم، ۱۳۵۸-

عنوان و نام پدیدآور: میانی جامعه اطلاعاتی / نویسنده مریم جاوید.

مشخصات نشر: تهران: فرهنگ مانا، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری: ۱۳۶ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۵۷۱-۷۴-۳

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا.

یادداشت: کتابنامه.

موضوع: جامعه اطلاعاتی.

موضوع: جامعه اطلاعاتی — جنبه‌های اجتماعی.

موضوع: ارتباط و تکنولوژی.

موضوع: جامعه اطلاعاتی — ایران.

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۴ م۲/ح۸۵۱/ HM

رده‌بندی دیویی: ۳۰۳/۴۸۳۳

شماره ثبت: ۴۱۱۳۴۱۸

میانی جامعه اطلاعاتی

مؤلف: مریم جاوید

صفحه‌آرا: محمد اسدی

ترجمه: محمد رضا چشمه

همارگان: ۱۲۰۰

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۵

ناشر: فرهنگ مانا

چاپ: تهران

لیتوگرافی: شارب

قیمت: ۹۸۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۵۷۱-۷۴-۳

حق چاپ برای ناشر محفوظ است.

نشانی نشر: تهران، خیابان انقلاب، بین ویلا و حافظ، خیابان پورموسی، کوچه بهمشاد، پلاک ۲، واحد ۲

کد پستی: ۱۵۹۹۶۱۷۱۱ | تلفن: ۸۸۹۴۸۸۲-۲۱ | دورنگار: ۹۳۳۶۵۲

فهرست

۷	پیش از گفتار.....
۹	فصل اول: جامعه اطلاعاتی.....
۱۱	تأثیر جامعه اطلاعاتی بر انسجام اجتماعی.....
۱۱	مقدمه.....
۱۲	جامعه اطلاعاتی.....
۱۸	چالش‌های ناشی از جامعه اطلاعاتی.....
۲۵	فرصت‌های ناشی از جامعه اطلاعاتی.....
۲۸	خلاصه فصل.....
۳۱	فصل دوم: جامعه اطلاعاتی و اثرات اقتصادی آن.....
۳۳	مقدمه.....
۶	جامعه اطلاعاتی و اثرات اقتصادی آن.....
۳۵	تأثیر اطلاعات بر روندهای اقتصادی جامعه انسانی.....
۳۹	فصل سوم: چشم‌انداز توسعه‌ی جامعه‌ی اطلاعاتی در ایران چیست؟.....
۴۱	مقدمه.....
۴۱	چشم‌انداز توسعه‌ی جامعه‌ی اطلاعاتی در ایران چیست؟.....
۴۲	مختصات ارزشی جامعه اطلاعاتی در ایران چیست؟.....
۴۴	حوزه راهبردی جامعه اطلاعاتی ایران.....
۴۵	جامعه اطلاعاتی، محور دستیابی به جامعه دلتایی.....

۳۷	جامعه‌ی اطلاعاتی و هویت
۴۷	هویت
۴۹	جامعه‌ی اطلاعاتی
۵۰	تعریف فرهنگی جامعه‌ی اطلاعاتی
۵۵	فصل چهارم
۵۷	تش‌اینترنت در پژوهش، خلاقیت و علم
۵۹	چگونه می‌توان اینترنت را بومی کرد؟
۵۹	جامعه‌ی اطلاعاتی و هویت
۶۱	رسانه‌ی خاص گرایانه
۶۲	بازاریابی گرایانه
۶۴	خلاصه فصل
۶۷	فصل پنجم: جامعه‌ی اطلاعاتی در تغییرات فرهنگی
۶۹	مقدمه
۷۳	توسعه فرهنگ در جامعه ایران
۷۴	نقش رسانه‌های گروهی در توسعه فرهنگی
۸۰	موانع و راهکارها
۸۳	خلاصه فصل
۹۷	فصل ششم: جامعه اطلاعاتی ایران و چالش‌های رویارویی آن
۹۹	مقدمه
۱۰۰	۱. تعریف جامعه اطلاعاتی
۱۰۲	۲. مسائل اساسی جامعه اطلاعاتی در ایران
۱۰۵	۳. فایده جامعه اطلاعاتی برای ایران
۱۰۷	۴. نگرش نوین به زیرساخت‌های اطلاعاتی در ایران
۱۱۱	خلاصه فصل
۱۱۱	تعریف
۱۲۵	توسعه مدل جامعه اطلاعاتی
۱۲۸	استفاده‌های جامعه شناختی
۱۲۸	جامعه اطلاعاتی و جهانی شدن
۱۳۰	عوامل مؤثر بر جهانی شدن
۱۳۳	منابع

پیش از گفتار

امروزه، وجود عصر انفجار اطلاعات بر همگان واضح است. در پایان قرن بیستم به علت تحولات بسیار عظیم علمی - تکنولوژیک جهان دچار دو گویی بسیاری شد که در کلیه زمینه های زندگی بشر همچون مسائل سیاسی، اقتصادی، اجتماعی تاثیرگذار بود. جهان تحت تاثیر این تحولات شکل جدیدی به خود گرفت. اکنون جهان در حالی وارد قرن جدید شده است که همه تغییرات سیاسی، نظامی، اقتصادی، فرهنگی و حتی اخلاقی آن ریشه در این انقلاب علمی - تکنولوژیک دارد. با پیدایش شبکه های نوین و جهانی اطلاعات و ارتباطات و تأثیرپذیری همه ابعاد زندگی بشر از این انقلاب تکنولوژیک، جهان وارد جامعه جدیدی شده است که بعضی از محققان آن را «جامعه اطلاعاتی» نامیده اند. جامعه اطلاعاتی یک جامعه چند ساحتی و چندوجهی است که در آن تمام لایه بندی ها و سطوح نیازمند اطلاعات هستند. نه اینکه فقط بخشی از آن برخوردار از اطلاعات باشند. اگر جامعه را مانند یک هرم فرض کنیم، در جامعه اطلاعاتی از رأس تا قاعده باید احساس نیاز به اطلاعات داشته باشند و از آن در تمام سطوح استفاده کنند.

در مدرسه‌ای که درس، امتحان و بعد از آن کنکور (و حتی دانشگاه) وابسته به یک متن درسی واحد است، دانش‌آموز نیاز به مطالعه و استفاده از منابع کتابخانه ندارد. اما اگر محصل مجبور باشد از منابع دیگر استفاده کند و به سراغ کتابخانه برود، کتابخانه دیگر جزئی جدا از مدرسه نیست و در بافت کلی مدرسه جاذب شده است. در این صورت مدرسه به عنوان بخشی از جامعه اطلاعاتی است. سی نظام آموزشی ما اطلاعات مدار خواهد بود و بدون اطلاعات نمی‌تواند به کار خود ادامه دهد.

آنچه موجب تألیف کتاب حاضر گردید چالشی بود که احساس می‌شد به جامعه ما نیاز است تا با درخواست در هزاره سوم وجود و حضور تکنولوژی در زندگی کنونی ما ست لذا در هر بخشی که حساب کنیم این نیاز (اطلاعاتی) از مهمترین نیازهای کنونی است که در صورت عدم توجه نسبت به این مهم در جامعه دچار پس رفت گرای یا عقب ماندن از قافله علم و تکنولوژی در پی خواهد داشت امید آن دارد تلنگری در ذهن خوانندگان گرامی ایجاد نموده که در آن صورت طی طریقی خواهد بود در مسیر پیشرفت و تکنولوژی موفقیت سربلندی عزیزان به خصوص نویسنده محترم کتاب سرکار خانم جاوید که تعهد بسیاری از اونسبت به جامعه خود احساس نمود سلامتی و سربلندی ایشان و همه خادمان و همکاران سیستم جمهوری اسلامی را از خدای سبحان خواستارم.

علیرضا فرخنده‌زاده

شیراز مهر ۹۴